

Индекс на транспарентност на локалната самоуправа за 2025 година

Финален извештај

Јануари 2026 година

Содржина

1. Вовед	4
2. Методологија	5
3. Општи наоди	7
3.1. Наоди за целина 1: Совет на општините	8
3.2. Наоди за целина 2: Буџет	9
3.3. Наоди за целина 3: Единици на локална самоуправа (ЕЛС) и граѓаните	10
3.4. Наоди за целина 4: Слободен пристап до информации од јавен карактер	11
3.5. Наоди за целина 5: Јавни набавки	12
3.6. Наоди за целина 6: Јавни претпријатија и јавни установи	13
3.7. Наоди за целина 7: Јавни расправи и јавни конкурси	14
3.8. Наоди за целина 8: Останати индикатори	15
4. Заклучоци и препораки	16
Анекс 1. Индикатори на локалниот индекс за транспарентност	18

Оваа пилот оценка е спроведена во рамките на проектот: „Истражување за Индекс на транспарентност на локалната самоуправа во Северна Македонија и Србија“, финансиски поддржан од Европската Унија. Транспаренси Интернешнл-Македонија е единствено одговорна за содржината на овој документ и под никакви околности не може да се смета дека содржината ги одразува ставовите на Европската Унија.

Проектот е поддржан од програмата на Transparency International Secretariat во Берлин “Movement Grant Mechanism” во рамки на Модалитет 2: „Зажакнување на капацитетите на поглавјата или прекугранична соработка – Програма за размена на искуства помеѓу Transparency Serbia и Transparency International-Macedonia“ кој предвидуваше обуки и спроведување на истражување на Индекс на транспарентност на локалната самоуправа во Северна Македонија и Србија.

Transparency Serbia го сподели своето знаење и искуство со Transparency International-Macedonia во спроведување истражување, евалуација и рангирање на општините според нивото на транспарентност, користејќи ја методологијата на Индексот на локална транспарентност. Двете поглавја заеднички спроведоа истражување на ИЛТ на избран примерок од општини.

Транспаренси Интернешнл-Македонија изразува благодарност на споделеното знаење и искуство на тимот од Транспарентност Србија.

1. Вовед

Во текот на 2025 година, Транспаренси Интернешнл- Македонија спроведе пилот оценка на индексот на транспарентност на локалната самоуправа според методологија на Transparency International со цел да утврди колку општините се транспарентни пред граѓаните, како ги објавуваат информациите за работата на општината, колку се тие достапни до граѓаните и на кој начин граѓаните може да пристапат и до институциите, но и до користењето на услугите кои ги овозможува општината. Беа оценувани врз основа на прашалник составен од 91 прашање кои опфаќа повеќе области од работата на општините. Како примерок беше земена најголемата општина по број на жители во секој од планските региони и тоа општините: Аеродром, Битола, Велес, Куманово, Охрид, Струмица, Тетово и Штип.

Во Република Северна Македонија постои едностепена поделба на локална самоуправа. Локалната самоуправа се уредува за Законот за локална самоуправа¹ и ја дели земјата на 80 општини, од кои град Скопје има посебен статус и се состои од 10 скопски општини. Со законот се уредуваат: надлежностите на општината; непосредното учество на граѓаните во одлучувањето; организацијата и работата на органите на општината; општинската администрација; актите на органите; имот - сопственост на општината; надзорот над работата на органите на општината; распуштањето на советот на општината; механизмите на соработка меѓу општините и Владата на Република Македонија; месната самоуправа; заштитата на локалната самоуправа; утврдување на службени јазици во општините и други прашања од значење за локалната самоуправа².

Главни органи на општината се градоначалник и совет. Овие органи се избираат на директни локални избори кои се одржуваат на секои 4 години. Последните избори беа одржани во октомври 2025 година.

Општините имаат надлежности во повеќе области³, меѓу кои:

- Образование (основни и дел од средните училишта)
- Здравство (примарна здравствена заштита – делумно)
- Урбанизам и просторно планирање
- Комунални дејности (вода, отпад, јавна чистота)
- Локален превоз
- Култура и спорт
- Заштита на животната средина
- Социјална заштита на локално ниво

¹Закон за локална самоуправа: <https://portal.mdt.gov.mk/post-body-files/zakonii-file-1bsL.pdf>

²Ибид, член 1

³Ибид, член 22

Општината се финансираат од сопствени извори на приходи како локалните даноци, надоместоци и такси; со дотации од државата и други извори на приходи и преку задолжување на домашниот и странскиот пазар на капитал⁴.

Покрај Законот за локална самоуправа, во согласност со индикаторите беа разгледувани и други закони, како што се Законот за буџети, Законот за јавни набавки, Законот за пристап до информации од јавен карактер и други кои се однесуваат на транспарентноста во различни делови од работењето на локалната самоуправа. И секако, не се оценува само усогласеноста со законските прописи, туку се оценуваат и повисоки стандарди на транспарентност кои водат кон вистинска отчетност пред граѓаните.

Лошите резултати во целина или во одредени категории не значат нужно дека корупцијата е распространета во тие области и во тие единици на локалната самоуправа (ЕЛС). Слично на тоа, добрите резултати не даваат гаранција дека во некоја ЕЛС нема корупција, туку ја намалуваат можноста лошото управување или корупцијата да останат незабележани.

Оценката ја отсликува состојбата во моментот кога е спроведено истражувањето, односно кога резултатите биле верификувани, а тековната состојба може да отстапува од овде прикажаниот пресек.

2. Методологија

Локалниот индекс за транспарентност е збир од позитивни бодови добиени од индикатори кои вклучуваат анализа на веб-страници, документи, одговори на барања за слободен пристап до информации и директен увид во функционирањето на администрацијата, т.е. центрите за услуги, како и податоци добиени од други органи. Тимот на ТИ-Македонија ги прибираше овие информации во текот на 2025 година. По завршувањето на анализата која вклучуваше повеќе елементи, добиените резултати беа испратени до оценуваните општини за верификација. Општините имаа можност да извршат увид во индикаторите, како се тие оценети и да дадат повратни информации за тоа каде не се согласуваат со оцената и да достават дополнителни материјали како би биле сигурни дека оцените се соодветни. Од осум општини на оваа постапка за верификација на наодите одговорија само три општини.

Индексот на транспарентност на локалната самоуправа кој беше спроведен во Македонија се состои од 91 прашање и вкупната оценка изнесува изнесува 100 бодови. Прашањата се поделени во 8 целини. Првата целина се однесува на советот на општината и содржи 11 прашања. Прашањата се однесуваат на транспарентноста при објавувањето на одлуките на Советот, пропратни акти и документи, информации за гласањето и донесувањето на одлуки во рамките на Советот, како и за тоа дали граѓаните навремено се информирани за дневниот ред на седниците на советот и дали истите може да се следат во живо. Секако тука е и достапноста на информации за советниците кои се дел од советот и контакт информации за истите.

⁴ Ибид, член 11

Втората целина се однесува на буџетот со кој располагаат општините. Во овој дел се разгледува достапноста на податоци за тековен буџет кој содржи образложение, измени и дополнувања (ребаланс), месечни, квартални извештаи, завршна сметка, извештај од ревизија, покана за јавна расправа за буџетот и извештај од јавната расправа, како и други документи поврзани со подготовка, усвојување и следење на реализацијата на буџетот. Информациите се разгледуваат врз основа на 13 индикатори.

Единици на локална самоуправа и граѓани е третата целина и се содржи од 16 прашања. Оваа целина се состои од прашања кои бараат директен увид во општините и дали тие имаат услужен центар (шалтер сала) преку кој се обезбедуваат сите услуги. Дел од индикаторите подразбираат постоење услужен центар каде граѓаните добиваат информации за своите права и начинот на нивно остварување, со што се намалува дискрецијата при контакт со службите. Исто така тука се опфатени прашања за можноста граѓаните да пријават неправилности, вклучувајќи и корупција, достапноста на информации за работното време на управата со граѓаните, закажување на средби со градоначалникот, информации за постапување по жалби, претставки и приговори, можностите за граѓаните да присуствуваат на седниците на советот и упатство за пријавување и слично.

Во делот за слободен пристап до информации од јавен карактер кој се содржи од 5 прашања се оценува достапноста на упатство за начинот на поднесување на ваков тип на барање и ажурноста на општините во доставување на одговори по добиени барања за пристап до информации од јавен карактер.

Делот за јавни набавки се оценува врз основа на 4 индикатори.

За да се унапреди и транспарентноста на јавните претпријатија и јавни установи во рамките на овој индекс се оценува објавувањето на податоци поврзани со овие ентитети. Како примерок се зема едно јавно претпријатие и една јавна установа во рамките на секоја општина. Во овој дел се разгледува дали единиците на локалната самоуправа, но и самите претпријатија и установи, односно нивните раководители, ги исполнуваат, во прв ред, законските обврски во поглед на транспарентноста, а потоа и стандардите поставени во рамките на локалниот индекс за транспарентност.

Индикаторите кои се однесуваат на јавни расправи, доделувањето на имот во закуп, доделување средства на медиуми, доделување средства на здруженија и извештаи за сите распределени средства кон надворешни ентитети се групирани во делот на јавни расправи и јавни конкурси кој се содржи од 18 индикатори.

Последната целина содржи преостанати 14 индикатори кои вклучуваат оценка за достапност за стратегии за развој на општините, етички планови и планови за интегритет и борба против корупција, правилници за систематизација, плати за вработени, извештаи за работата на општините и контакти со лобисти.

Методологијата е спроведена од ограночите на Транспаренси Интернешнл во повеќе земји почнувајќи од 2015. Во Македонија оваа пилот оценка беше спроведена во текот на 2025 година земајќи 8 општини, најголемите од секој плански регион.

3. Општи наоди

Локалните власти се уште не се на високо ниво по нивната транспарентност и отчетност и се потребни дополнителни напори за да се обезбедат навремени податоци за нивното функционирање и за услугите кои им ги нудат на граѓаните. Највисоко оценета општина е општина Битола со 67 бодови, потоа следува општина Велес со 60, општина Штип со 55, општина Струмица со 54, општина Куманово е оценета со 51 бод, општина Аеродром со 49, општина Тетово со 43 бодови и најслабо оценета е општина Охрид со 39 бодови. Просечна оцена изнесува 52.

Секоја од целините е оценета на следниот начин:

Општина	Совет (макс 14)	Буџет (макс 15)	ЕЛС и граѓани (макс 16)	Слободен пристап до информации (макс 7)	Јавни набавки (макс 5)	Јавни претпријатија и установи (макс 18)	Јавни расправи и конкурси (макс 10)	Останати индикатори (макс 15)	Вкупно
Велес	7	11	11	4	5	11	3	8	60
Битола	11	11	9	7	5	12	4	8	67
Струмица	9	9	8	6	5	6	4	7	54
Охрид	8	4	6	1	4	5	4	7	39
Куманово	9	6	9	4	5	7	4	7	51
Штип	9	8	10	4	5	8	3	8	55
Тетово	5	5	6	3	5	7	3	9	43
Аеродром	10	10	5	6	2	5	3	8	49
Средна оцена по целина									
	8.5	8.0	8.0	4.4	4.5	7.6	3.5	7.8	
Процент на освоени бодови по целина									
	60.7%	53.3%	50%	62.5%	90%	42.4%	35%	51.7%	

Општините ретко освојувале над 60% од бодовите во зададена целина, освен кај јавните набавки кои се оценети со највисока оцена. На граница се кај индикаторите за работата на советот и слободен пристап до информации од јавен карактер. Најслабо оценета целина се јавните расправи и јавните конкурси, како и јавните претпријатија и јавните установи.

3.1. Наоди за целина 1: Совет на општините

Првата целина се однесува на работата на Советот на општината и содржи 11 индикатори кои се бодуваат со два или еден бод. Вкупно бодови кои може да се добијат во оваа целина се 14. Прашањата се однесуваат на транспарентноста при објавувањето на одлуките на советот, пропратни акти и документи, информации за гласањето и донесувањето на одлуки во рамките на советот, како и за тоа дали граѓаните навремено се информирани за дневниот ред на седниците на советот и дали истите може да се следат во живо. Секако тука е и достапноста на информации за советниците кои се дел од советот и контакт информации за истите.

Разгледуваните општини се оценети на следниот начин:

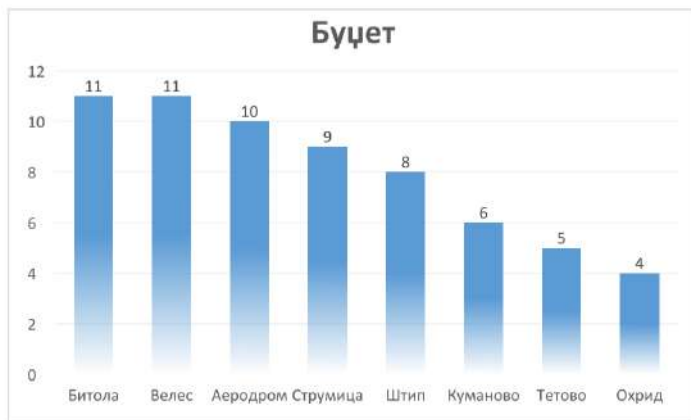
Најголем број на бодови имаат добиено општина Битола по што следува Аеродром со еден бод помалку. Куманово, Струмица и Штип имаат ист број на бодови 9, по што следуваат Охрид, Велес и Тетово.

Најголем дел од општините ги објавуваат донесените одлуки на советот на општината и на посебен дел од веб-страницата посветен на Советот, но и во службениот гласник. Она што недостасува е објава на предлозите на актите пред разгледување на седница на советот. Исто така општините го објавува бројот на гласови со кои се усвоени одлуките, но не постои пракса за објавување на поединечното гласање на секој од советниците.

Општините вклучени во овој индекс редовно го објавуваат дневниот ред на следната седница и објавуваат список на советници со контакт податоци за граѓаните да стапат во врска со советниците.

3.2. Наоди за целина 2: Буџет

Секоја од општините располага со сопствен буџет. Во овој дел општините беа оценувани според 13 индикатори кои носат вкупно 15 бодови и се однесуваат на учеството на граѓаните во креирање на општинскиот буџет, разбирливост на буџетот, достапност на веб-страниците на општините, информации за реализацијата на буџетот и останати информации кои им овозможуваат на граѓаните полесен преглед за тоа како се трошат буџетските средства.

Сите од општините имаат достапен буџет на своите веб-страници и најчесто буџетот е објавуван заедно со образложение. Она што недостасува е што не секогаш буџетите се објавуваат во читлив и лесно пребарлив формат. Наместо да може да се разгледуваат информациите на едноставен начин и да може лесно да се копираат и анализираат, буџетите се поставуваат во скенирана форма. Општините објавуваат квартални извештаи за реализацијата на буџетите во согласност со Законот за буџет. Во рамките на овој индекс беше разгледувано и дали општините објавуваат месечни извештаи иако тоа не им е законска обврска. Кај ниту една од општините не беше пронајден ваков тип на извештај, но со измените на Законот за буџети, буџетските корисници ќе имаат законска обврска да го сторат тоа и на месечно ниво. Граѓански буџети се објавуваат, но тоа не е воспоставена редовна пракса. Повици за јавните расправи за буџетот најчесто се објавуваат иако изостанува информација за дискусијата и предлозите кои произлегле во текот на средбите. Она што недостасува е ревизијата на извршувањето на буџетите. Надворешна ревизија на општините врши Државниот завод за ревизија, но тој врши ревизија врз основа на сопствена програма и план за годишна тековна ревизија. Нема информации кај општините за внатрешна ревизија или пак ревизија извршена од надворешна ревизорска кука. И секако она што треба да се дополни и да биде и дел од буџетот е информација за финансиските планови на индиректните корисници на буџетот, односно да биде видлива структурата на средствата наменети за нив.

3.3. Наоди за целина 3: Единици на локална самоуправа (ЕЛС) и граѓаните

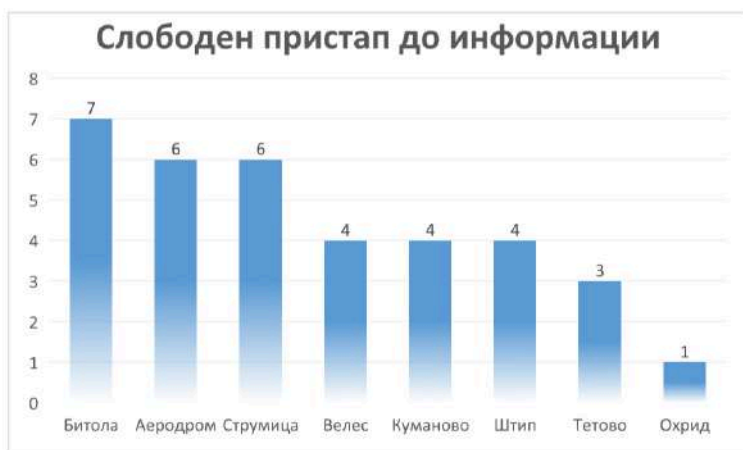
Во овој дел се врши и директен увид кај општините за да се оцени и постоењето на услужен центар (шалтер сала) преку кој се обезбедуваат сите услуги, дали има информација за рокови за издавање документи и упатства или е наведено каде на интернет може да се најдат. Се оценува и можноста директно да се пријави неправилности во работата, вклучувајќи и корупција. Исто така се оценува и дали на веб-страниците на општините постои информација за инспекциските служби, дали граѓаните може да ги следат предметите, дали се достапни информации за постапување по жалби, претставки и приговори, дали постојат контакт податоци за членовите на советите/претседателите на месните заедници и градоначалникот на општината.

Голем дел од општините немаат услужни центри, додека оние што имаат не им се организирани за да бидат од корист при информирањето на граѓаните. Општините треба да осигураат дека услужните центри ќе бидат функционални и ќе служат за информирање на граѓаните.

3.4. Наоди за целина 4: Слободен пристап до информации од јавен карактер

Со индикаторите од оваа целина се оценува дали општините редовно одговараат на барањата за пристап до информации од јавен карактер. Ова се оценува преку 5 индикатори, кои вкупно носат 7 бодови. Најдобро оценета општина е општина Битола со 7 бодови, потоа следуваат општините Аеродром и Струмица со 6 бодови и останатите општини.

За да се добијат информации за индикаторите за оваа целина беа испратени барања за пристап до информации од јавен карактер преку физички лица до секоја од општините. Сите општини, освен општина Охрид навремено одговорија на овие барања. Исто така беа побарани и информации од Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информации од јавен н карактер за тоа дали против општините биле поднесени жалби за недоставени одговори по ваков тип на барања. Против дел од општините биле поднесени жалби поради недоставување (игнорирање на барањата) информации од јавно значење и дел од нив имаат неизвршени решенија во текот на 2024 година и затоа истите не се оценети позитивно. Тука се оценува и дали податоците за поднесување барања за слободен пристап до информации се објавени на веб- страницата на општините, како и дали директно во услужните центри граѓаните може да пронајдат информација за ваков тип на барања. Сите општини објавуваат на веб-страницата за доставување на ваков тип на барање, но само неколку општини имаат информација и во услужните центри за граѓаните.

3.5. Наоди за целина 5: Јавни набавки

Оваа целина се состои од 4 индикатори кои носат 5 бодови и ја оценуваат транспарентност во делот на јавни набавки. Тука се разгледуваа достапните информации за јавните набавки на општините, тековните огласи, годишните планови и спроведените јавни набавки. Сите од општините, освен општина Аеродром се оценети со највисока оцена и имаат достапни информации за јавните набавки. Покрај објавите на веб-страниците, овие информации се достапни и на електронскиот систем за јавни набавки.

3.6. Наоди за целина 6: Јавни претпријатија и јавни установи

Во овој дел подетално се разгледуваат и јавните претпријатија и јавните установи дел од општините. Овие тела се оценуваат преку 18 индикатори кои носат и 18 бодови. За потребите на овој индекс беше оценето по едно јавно претпријатие и една јавна установа во секоја општина. Секоја од општините на својата веб-страница има информации за тоа кои претпријатија и установи функционираат во рамките на општината. Повеќето јавни претпријатија и јавни установи имаат сопствена веб-страница, но транспарентноста е на многу ниско ниво. Информациите или се застарени или воопшто ги нема. Како и на централно ниво, така и на локално ниво информациите за овие тела изостануваат и анализата на нивната работа, исполнување на обврски, назначување на одговорни лица и слично е многу ограничена. Транспарентноста во овој дел особено треба да се подобри.

Оцената по општини изгледа вака:

Повторно најдобро оценета е општина Битола, а најниско оценети со ист број на бодови се општина Аеродром и општина Охрид. Во овој дел бидејќи општина Аеродром е дел од скопските општини, јавните претпријатија потпаѓаат под градот Скопје.

Кај најголем дел од општините изостануваат информации за изборот на директори и немам никакви дополнителни документи кои укажуваат на тоа кога последен пат бил избран директор, кога бил назначен В.Д. директор или информација за кандидати кои биле пријавени при отворен конкурс за избор на раководни лица. Јавните претпријатија и јавните установи многу ретко ги објавуваат годишните планови за работа или пак годишните извештаи за реализираните активности. Отчетноста пред граѓаните е на многу ниско ниво и потребни се дополнителни напори од општинските власти и од раководните лица на овие тела да обезбедат навремени и ажурирани податоци за нивната работа. Исто така, во овие јавни претпријатија и установи изостануваат и информации за бројот на вработени и систематизацијата на работни места.

3.7. Наоди за целина 7: Јавни расправи и јавни конкурси

Дел од средствата со кои располагаат општините се доделуваат и на организации и на медиуми, а исто така општините располагаат и со имот кој го издаваат под закуп. Во овој дел беше оценувана достапноста на информации за објавени конкурси, извештаи за спроведени активности од други организации со добиени средства од општината и извештаи за закуп на имот преку 10 индикатори кои носат 10 бодови. Во овој дел општините Битола, Куманово, Струмица и Охрид се оценети со по 4 бода, а општините Аеродром, Велес, Тетово и Штип со 3 бода.

Сите општини се позитивно оценети за одржување на јавни расправи за буџетот на општината, но ниту една општина не објавува за добиени предлози во однос на буџетот и дали тие предлози се дел од буџетските ставки. Тие објавуваат и информации за објави за имот кои го даваат под закуп и за средства кои планираат да ги доделат на здруженија. Она што недостасува кај закупот за имот е како е доделен, додека кај средствата за здруженија има информации каде се доделени, но нема објавени извештаи како овие средства се потрошени и за кои активности. Во рамките на овој индекс еден од индикаторите вклучува и средства доделени на медиуми, но разгледуваните општини не доделуваат средства наменети за медиуми.

3.8. Наоди за целина 8: Останати индикатори

Последниот дел од овој индекс опфаќа 14 индикатори со вкупно 15 бодови кои се однесуваат на постоечките стратегии и планови за работа на општините, извештаи за реализираните активности, информации поврзани со борбата против корупцијата, интегритет и лобирање. Во овој дел највисоко оценета е општина Тетово со 9 бодови, потоа следуваат општините Аеродром, Битола, Велес и Штип со 8 бодови и потоа Куманово, Струмица и Охрид со по 7 бодови.

Сите општини подготвуваат стратегии кои се однесуваат на различни сектори од работата на општината. Годишните планови за работа изостануваат кај половина од разгледуваните општини, додека годишен извештај има само една општина, општина Штип. Иако ова не е законска обврска за општините, за да се обезбеди транспарентност и отчетност за потрошените средства покрај завршна сметка на буџетот би било позитивно да се подготви и извештај преку кој корисниците на општинските услуги може да се информираат како општината располага со буџетските средства. Најголем дел од општините објавуваат акти за систематизација и внатрешна организација, како и за бројот на вработени, но висината на платата останува информација недостапна за јавноста кај најголемиот дел од општините. Само кај една општина може да се најде информација за финансиските средства кои ги добиваат членовите на Советот. Најголемиот дел од општините имаат усвоен и план за интегритет и антикорупциски план. Урбанистичките планови исто така се достапни за јавноста. Она што недостасува е информација за имотот на општините кои го даваат под закуп, односно со какво имот располага општината, колку се издава и колку средства се добиваат по однос на оваа ставка. Информации за лобисти немаат на сопствените веб-страници, а и таков тип не се достапни на Регистарот на лобисти кој е под надлежност на Државната комисија за спречување на корупција. Сите градоначалници имаат поднесено информација за имотот до Државната комисија за спречување на корупција.

4. Заклучоци и препораки

Во ова пилот оценување беа земени осумте најголеми општини од секој регион во Македонија. Сите од општините имаат сопствени веб-страници. Кај поголем дел од општините истите се редовно ажурирани, додека кај дел се ажурираат само одредени податоци. Транспарентноста не е на највисоко ниво и треба да се преземат низа мерки кои би ја подобриле отчетноста на општините, граѓаните ќе бидат добро запознаени со услугите кои општината ги нуди и како истите може да ги користат, но и како буџетот се користи и кои се бенефитите кои граѓаните ги добиваат од локалните власти. Голем број на информации недостасуваат на веб-страниците на општините за да се создаде јасна слика колку се придонесува кон регионалниот развој и колку од средствата што се наменети за финансирање на општините се правилно менаџирани и наменети за активности кои позитивно влијаат врз животот на граѓаните.

Општинските власти треба да ги доближат до граѓаните своите услуги, да се достапни на лесен начин и не само електронски туку и преку своите службени центри да создадат услови во кои секој еден граѓанин ќе може да си ги оствари своите права во рамките на надлежностите на општините.

ТИ-Македонија ги дава следните препораки:

- Информации за седниците на Советот редовно се објавуваат, но одлуките и актите кои се разгледуваат не се објавени пред нивно одржување. Секоја од општините треба да си има посебен дел во кој ќе се објавуваат сите информации за седниците и тоа: дневен ред, одлуки и акти кои ќе се разгледуваат, донесени одлуки и информација за поединечно гласање за секоја од одлуките
- Буџетите на општините треба да се објавуваат во формат кој е пребарлив и податоците ќе може лесно да се анализираат и споредуваат
- Треба редовно да се објавуваат граѓански буџети
- Финансиските извештаи редовно се објавуваат, но потребна е засилена контрола на трошењето на буџетските средства преку редовно спроведување на ревизија на менаџирањето со општинските буџети

-
- На многу ниско ниво е транспарентноста поврзана со работата на јавните претпријатија и јавните установи кои се под надлежност на општините. Секое од овие тела треба да воспостави функционална веб-страница која ќе содржи информација за нивното работење како: годишни планови за работа и годишни извештаи за спроведени активности; број на вработени и систематизација на работни места; процедури и документи за избор на директори; ценовници и останати документи од интерес за работата на граѓаните
 - Детални информации за имотот кој го поседуваат општините и информации за дадениот имот под закуп
 - Извештаи за средствата кои општините ги доделуваат на организации и кои активности биле финансирани од општината и што е спроведено
 - Објава на годишен извештај за работата на општините
 - Екипирани услужни центри кои ќе бидат од корист за граѓаните
 - Можност за следење на предметите кои граѓаните ги имаат во рамките на општината
 - Потранспарентно информирање за јавните расправи на кои може да учествуваат граѓаните

Анекс 1. Индикатори на индексот за транспарентност на локалната самоуправа

1	Дали одлуките што ги усвојува советот се објавени и достапни на веб-страницата?
2	Дали одлуките што ги усвоил советот во последните 24 месеци се достапни на веб-страницата?
3	Дали предлозите на акти се објавуваат пред разгледување на седница на советот?
4	Дали резултатите од гласањето на последната седница се објавени на веб-страницата?
5	Дали се објавуваат податоци за тоа како поединечно гласале советниците?
6	Дали амандманите (со образложенија) разгледувани на последната седница се објавени?
7	Дали дневниот ред на следната седница е објавен?
8	Дали е објавен список на советници?
9	Дали постојат контакт податоци за граѓаните да стапат во врска со советниците?
10	Дали службениот весник е достапен на веб-страницата?
11	Дали седниците на советот се пренесуваат (или снимката е достапна) на веб-страницата, социјални мрежи или YouTube канал?
12	Дали буџетот за тековната година е достапен на веб-страницата?
13	Дали образложението на буџетот е достапно на веб-страницата?
14	Дали буџетот е објавен во машински читлив или пребарлив формат?
15	Дали кварталните извештаи за извршувањето на буџетот се достапни на веб-страницата?
16	Дали кварталните извештаи за извршувањето на буџетот се објавени со 6-цифрена економска класификација?
17	Дали месечните (или кумулативни месечни) извештаи за извршувањето на буџетот се достапни на веб-страницата?
18	Дали на веб-страницата е објавен водич за граѓани низ буџетот (граѓански буџет)?
19	Дали е одржана јавна расправа за буџетот – анкетање граѓани или консултативни средби?
20	Дали јавниот повик за јавна расправа за буџетот е објавен на веб-страницата?
21	Дали извештајот од јавната расправа е објавен на веб-страницата?
22	Дали во последните 12 месеци е разгледана и објавена завршната сметка на буџетот?
23	Дали во последните 12 месеци е разгледан и објавен ревизорски извештај за завршната сметка?
24	Дали се објавени финансиските планови на индиректните корисници на буџетот, односно дали е видлива структурата на средствата за нив?
25	Дали општинската управа има услужен центар (шалтер сала) преку кој се обезбедуваат сите услуги?
26	Дали во услужниот центар (шалтер сала) или во просториите на управата се јасно истакнати роковите за издавање документи и упатства или е наведено каде на интернет може да се најдат?
27	Дали во услужниот центар (или во управата) постои можност граѓаните да пријават неправилности во работата, вклучувајќи и корупција?
28	Дали на веб-страницата постои опција граѓаните да пријават неправилности, вклучувајќи и корупција?

29	Дали сите механизми за пријавување корупција и неправилности дозволуваат анонимни пријави?
30	Дали на веб-страницата се достапни информации за работното време на управата со граѓаните или телефон за таа информација?
31	Дали се објавени контролни листи на општинските/градските инспекции?
32	Дали корисникот на услуги може да го следи статусот на својот предмет на веб-страницата?
33	Дали се достапни информации за постапување по жалби, претставки и приговори?
34	Дали на веб-страницата постојат информации за услугите што ги дава ЕЛС?
35	Дали се содржани податоци за услугите што ги обезбедува општината и роковите за нивното обезбедување на веб-страницата?
36	Дали на веб-страницата постојат контакт податоци за членовите на советите/претседателите на месните заедници?
37	Дали постои објава дека граѓаните можат да присуствуваат на седниците на советот и упатство за пријавување?
38	Дали постојат дефинирани термини за прием на граѓани од градоначалникот на општината?
39	Дали податоците за контакт со градоначалникот на општината се јасно достапни?
40	Дали ЕЛС спровела истражување за задоволството на граѓаните од услугите на управата во последните четири години?
41	Дали ЕЛС на време ги доставила побараните информации?
42	Против ЕЛС не се поднесени жалби во 2024 година поради недоставување (игнорирање на барањата) информации од јавно значење?
43	ЕЛС нема неизвршени решенија на во 2024 година?
44	Дали податоците за поднесување барања за слободен пристап до информации се објавени на веб-страницата?
45	Дали информацијата за поднесување барања за слободен пристап до информации е видлива во сервисниот центар (шалтер сала) или просториите на управата?
46	Дали на веб-страницата постои страница посветена на јавни набавки?
47	Дали на веб-страницата се објавени податоци за јавни набавки – повици/конкурси, документација, измени, прашања и одговори?
48	Дали на веб-страницата се објавени податоци за спроведени јавни набавки во изминатите 12 месеци?
49	Дали на веб-страницата е објавен актуелен годишен план за јавни набавки или линк кон планот?
50	Дали на веб-страницата на ЕЛС постои посебен сегмент посветен на јавни претпријатија (ЈП) со податоци за истите?
51	Дали на веб-страницата на ЕЛС постои посебен сегмент посветен на јавни установи со податоци за јавни установи (ЈУ)?
52	Дали разгледуваното ЈП има своја веб-страница?
53	Дали разгледуваното ЈУ има своја веб-страница?
54	Дали се спроведени конкурси за избор на директори на јавни претпријатија?
55	Дали е спроведен конкурс за избор на директори на јавни установи?
56	Дали на веб-страницата на ЕЛС или на веб-страницата на разгледуваното ЈП е објавена систематизацијата на ЈП?
57	Дали на веб-страницата на ЕЛС или на веб-страницата на разгледуваната ЈУ е објавена систематизацијата на ЈУ?

58	Дали на веб-страницата на ЕЛС постои страница на Комисијата за избор на директори на ЈП со сите документи, вклучувајќи ги записниците од седниците?
59	Дали на веб-страницата на ЈП или ЕЛС се објавени документи од постапката за избор на директори на ЈП?
60	Дали на веб-страницата на ЈУ или ЕЛС се објавени документи од постапката за избор на директори на ЈУ?
61	Дали на веб-страницата на ЈП или ЕЛС се објавени годишните планови за работа на ЈП?
62	Дали на веб-страницата на ЈП или ЕЛС се објавени извештаите за работа на ЈП?
63	Дали на веб-страницата на јавните установи или на веб-страницата на ЕЛС се објавени годишните планови за работа на јавните установи?
64	Дали на веб-страницата на јавните установи или на веб-страницата на ЕЛС се објавени извештаи за работа на јавните установи?
65	Дали податоците за бројот на вработени во ЈУ се објавени на веб-страницата на ЕЛС?
66	Дали податоците за бројот на вработени во јавните претпријатија се објавени на веб-страницата на ЕЛС?
67	Дали ценовникот на услуги на локалните институции/претпријатија е достапен на веб-страницата на ЕЛС или ЈП/ЈУ?
68	Дали постојат податоци на веб-страницата за спроведени јавни расправи во последните 12 месеци (освен за буџетот)?
69	Дали извештајот за јавните расправи содржи податоци за предлозите што ги доставиле граѓаните и причините за прифаќање/одбивање?
70	Дали единицата на локална самоуправа редовно објавува повик за закуп на имот во своја сопственост?
71	Дали на веб-страницата се објавени извештаи за доделување на имот во закуп?
72	Дали на веб-страницата се објавени конкурси за доделување средства на медиуми во последните 12 месеци?
73	Дали на веб-страницата се објавени резултатите од конкурсите/решенијата за доделување средства на медиуми во последните 12 месеци?
74	Дали на веб-страницата се објавени конкурси за доделување средства на здруженија?
75	Дали на веб-страницата се објавени резултатите од конкурсите (решенија) за доделување средства на здруженија?
76	Дали на веб-страницата се објавени извештаи за реализирани медиумски проекти финансирани од ЕЛС?
77	Дали на веб-страницата се објавени извештаи за реализирани проекти на здруженија финансирани од ЕЛС?
78	Дали на веб-страницата е објавена важечка стратегија за развој на ЕЛС?
79	Дали е објавен годишен план за работа на општината на веб-страницата?
80	Дали е објавен извештај за работа на општината за претходната година?
81	Дали правилникот за внатрешна организација и систематизација на работни места на општината е објавен на веб-страницата?
82	Дали податоците за бројот на вработени во ЕЛС се објавени на веб-страницата?
83	Дали постои етички кодекс за вработените и дали е достапен на веб-страницата?
84	Дали на веб-страницата на ЕЛС има информации за платите на функционерите и службениците (експлицитно)?
85	Дали е објавена евиденција за имотот (недвижности) во сопственост на ЕЛС кој е даден под закуп, со податоци за закупите, цената и траењето на закупот?
86	Дали се објавени просторни и/или урбанистички планови на веб-страницата?

87	Дали на веб-страницата постои евиденција на контакти со лобисти?
88	Дали на веб-страницата постои дневен или неделен распоред на активности на градоначалникот на општината?
89	Дали е усвоен план за интегритет на ЕЛС?
90	Дали е усвоен Локален антикорупциски план?
91	Дали градоначалникот поднел извештај за имот?

Транспаренси Интернешнл- Македонија
ул. „Наум Наумовски- Борче“ бр.58
Скопје, Република Северна Македонија

Тел: +389 2 3217000; +389 72 255 678

info@transparency.mk

<https://transparency.mk>

Facebook: <https://www.facebook.com/TransparencyMK>

Linkedin: <https://www.linkedin.com/company/ti-macedonia>

Twitter: https://x.com/ti_macedonia

Instagram: <https://www.instagram.com/timacedonia>

Youtube: <https://www.youtube.com/user/tzcmacedonia>